

Seçilmiş Uluslararası Eğitim Derneklerinin Amaç, Yapı, İşleyiş Bağlamında Değerlendirilmesi

Evaluation Of Selected International Educational Associations In The Context Of Purpose, Structure And Operation

Doç. Dr. Levent ERASLAN *
S.Battal BERTLEK **

Öz

Bireyler kolektif olarak dernek örgütlenmesi içinde ortaklıklar doğrultusunda, dayanışma içerisinde etkinlikler gerçekleştirirler. Bir sivil toplum örgütlenmesi olarak dernekler sadece Türkiye’de değil tüm dünyada yaygın bir örgütlenme türüdür. Toplumsal yaşamın her alanında kadın, çevre, sağlık, haklar ve savunuculuk alanlarında kurulan dernekler doğal olarak “eğitimi” çalışma alanı olarak görmektedirler.

Araştırmada başta dernekçiliğin merkezi sayılan Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Almanya, Fransa ve İngiltere’den eğitim amaçlı dernekler kuruluş amaçları, yapıları ve işleyişleri bağlamında incelenmiştir. Yapılan araştırmada derneklerin amaçları ülkelere göre ayrı ayrı belirlenmiştir. Genel olarak, eğitim alanında üyelerinin savunuculuğunu yapmak, mesleki eğitim kursları düzenlemek, çeşitli eğitici yayınlar hazırlamak, yardım toplamak, eğitim ile ilgili hükümete yeni projeler sunmak, eğitim araştırma ve uygulamalarını teşvik etmek gibi amaçlarının olduğu anlaşılmaktadır. Yapısal olarak ülkemizdekilere kıyasla üye sayıları milyonları bulan dernekler mevcuttur. Bu ülkelerdeki dernekleşme oranlarının yüksek olması da dikkat çekici diğer bir unsurdur.

Anahtar Kelimeler: Sivil Toplum, Sivil Toplum Kuruluşları, Eğitim Dernekleri

Abstract

Individuals carry out activities in solidarity as a collective organization within the partnership by associations. As a non-governmental organizations associations are common type of organizations not only in Turkey but also all over the world. Associations are founded at all aspects of life as women, environment, health, rights and advocacy; naturally perceives the “education” in their working area.

In this study, educational associations considered primarily as the center of associationalism in the United States, Germany, France and England. They were researched in the context of their structure, operation and organizational goals. In this research, the aims of associations were identified by individual countries. In general, their aims were considered like advocating for their members, organizing vocational training courses, preparing a variety of educational publications, having a whip-round, providing new projects to the government about education and promoting carrying out these projects. Structurally, these are associations have got millions of members compared to our country. The high rate of associationalism in these countries is a remarkable factor.

Research was done using by “literature scanning technique”. Information about the objectives and activities of associations were obtained by accessing their web pages.

Keywords: Civil Society, Non-governmental Organizations, Educational Associations

Giriş

Sivil toplum kavramı yapısı gereği farklı özellikleri barındıran, kompleks içeriğe sahip bir kavramdır. Sivil toplum gönüllü, devletten ayrı, kendiliğinden oluşan, insanları bir araya getiren, örgütleyen sosyal bir ortamdır. Sivil toplum kuruluşları ise bu zeminde gelişen örgütlenmelerdir. Sivil toplum çok yönlü, üzerinde tartışılan ve güncelliğini koruyan bir kavramdır. Dolayısıyla, sivil toplum kavramı tarihsel süreç içerisinde farklı şekillerde ifade edilmiştir. Sivil toplumun ne olduğu ve tanımlanması konusunda geniş bir uzlaşma sağlamak zordur. Yazarlar kendi bakış açlarına göre farklı şekillerde sivil toplum tanımı yapabilmektedir. Bu tanımlar çoğu zaman Hegel ve Gramsci'nin sivil toplum tanımları ve anlayışlarının etkisindedir. Fakat özgürlükçü bir toplumda sivil toplum Tocqueville'nin anlayışına daha yakın olmak durumundadır. Böyle bir yaklaşımın temelinde, gönüllü ve devlet yönlendirmesinden bağımsız bir örgütlenme ve faaliyet tarzı temel alınmalıdır (Doğan, 2002).

Dernekler sivil toplum kuruluşları içerisinde en çok gündemde olan yaygın bir örgütlenme biçimidir. Bireyler tek başlarına yapamayacakları işleri dernekler kurarak ortak menfaatler doğrultusunda, dayanışma içerisinde gerçekleştirirler. Demokratik ve gelişmiş ülkelerde sivil toplum kuruluşlarının gelişmesi daha kolay ve hızlıdır.

Sivil toplum kavramı, devletten ve piyasadan bağımsız olan tüm organizasyon, birlik ve dernekleri kapsar (buna siyasi partiler de dahildir) bu kapsama sendikalar, meslek birlikleri, ticaret odaları, etnik gruplar, dinsel organizasyonlar, üniversite grupları, kültür ve spor dernekleri de girer (Doğan, 2008). Toplumsal yaşam açısından ve birlikliliği sağlama bakımından dernekleşme önemli bir sivil toplum faaliyetidir. Kişiler arası etkileşimi güçlendirmekle birlikte, bireylerin birbirlerine karşı güvenlerini de arttırmaktadır. Dernekler gönüllü kişilerin belirli bir amaç etrafında imkanlarını birleştirerek oluşturdukları tüzel kuruluşlardır.

Dernek kurmanın en basit ve anlaşılabilir faydası, özellikle günümüzün yalnızlaşan bireyleri için, bir ifade biçimi ve yararlı olma duygusuyla birlikte kendilerini iyi hissetmelerinin bir yolu olmasıdır. Bireylerin derneklere üye olup, dernek faaliyetlerine katılmaları, onların artan bir şekilde yardım, spor, şehir yaşamı, sağlık, eğitim, müzik ve sanat etkinliklerine katılmalarının bir yoludur (Gutmann, 1989). Aşağıda Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa ve Almanya'da ki eğitim derneklerinin amaçları, yapı ve işleyişleri değerlendirilmiştir.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Sivil toplum kuruluşları ve gönüllü kurumlar Amerikan toplumunda uzun ve renkli bir geçmişe sahiptirler. Hizmet sunumu, politikada tutulan taraflar ve sosyal hareketler kapsamındaki liderlik üstlenen rolleri hem bilim adamları hem de geniş bir bakış açısına sahip popüler gözlemciler tarafından gayet açık bir biçimde belgelenmiş bulunmaktadır. Ancak bu sivil toplum örgütlerinin Amerikan toplumunda yer alan ve gün geçtikçe artan bir biçimde karmaşık ve önemli rolleri bu denli iyi belgelenmemiştir. Çok daha kapsamlı bir incelemeye gerek duyar (Hula, 2000).

Her yaştan Amerikalı, hayatın bütün istasyonları ve her türlü tasarrufta sonsuza kadar dernekler oluşturmaktadır. Her durumda, her yeni girişimde, Fransa'da devleti, İngiltere'de toprak ağalarını fakat Amerika'da dernekleri bulacağınızdan emin olun (Lively, 1965). Geleneksel olarak, Amerikalılar hükümet içinde şekillenmiş kolektif örgütlere güvenmez iken kendi gönüllü derneklerinin oluşturulması hakkında ısrarcı olurlar. Minimal güçlerin bu devlet kavramı aslında tek kişi için oldukça büyük olan düzenlemeleri özel kişiler için organize etmeyi kolaylaştırır (Schlesinger, 1944).

Alexis de Tocqueville'ye göre dünyada hiçbir memleket, cemiyetçiliği Amerika kadar başarı ile yürütmemiş ve çeşitli işlere tatbik etmemiştir. Amerikalılar doğduklarından itibaren, hayatın müşkülât ve kötülüklerine karşı sadece kendilerine dayanabileceklerini öğrenirler. Devlet otoritesine itimsiz ve endişeli nazarlar atfederler ve mecbur kalmadıkça ona müracaat etmezler. Okullarda, çocukların oyunlarının kaidelerini kendilerinin tespit etmesi ve suçluları, tayin ettikleri suçlarla cezalandırmaları bunun başlangıcıdır. Örneğin, umumi bir yolda tıkanma olunca, yolcular derhal bir meclis halinde birleşir ve meseleyi müzakere ederler.

Kendiliğinden teşekkül eden bu meclisten, alakalılardan hiç birinin aklına herhangi bir resmi otoriteye müracaat gelmeden bir icra organı teşekkül eder ve sıkıntıyı bertaraf eder. Mesela bir bayram mı kutlanacak, daha parlak ve muntazam geçmesi için hemen bir dernek kurulur. Nihayet manevi tabiatlı kötülüklerle mücadele için ve her türlü ifratlara karşı dernek halinde birleşilir. Birleşik devletlerde dini, ahlaki, ticari, sınai gayelerle ve amme güvenliği mülahazaları ile dernekler kurulur, insan iradesinin, fertlerin müşterek gücünün hür faaliyetleriyle ulaşılamayacak hiçbir şey yoktur (Tocqueville, 1962).

National Education Association (NEA) (Ulusal Eğitim Derneği)

1857 yılında öğretmenlerin haklarını korumak ve Amerika'da eğitimi yaygınlaştırmak amacı ile eğitimde tek bir ses olmak için öğretmenler tarafından kurulmuştur. Ülkenin en büyük profesyonel personel derneği olan NEA kendini toplumsal eğitimi geliştirmeye adanmıştır. NEA'nın 3 milyon üyesi ilkokuldan üniversiteye kadar eğitimin her seviyesinde çalışmaktadır. NEA'nın her eyalette ve Birleşik Devletler çapında 14.000 den fazla toplulukta üye organizasyonları vardır. Bu dernek aynı zamanda; okulların ihtiyacı olan kaynaklar için lobi faaliyetleri, yüksek standartlarda eğitim için kampanyalar ve akademik özgürlüğü ve okul işçilerinin haklarını korumak için yasal faaliyetler düzenlemektedir.

Misyonu; Eğitimcilerin savunuculuğunu yapmak, üyelerini birleştirmek ve her öğrencinin farklı dünyalarda başarılı olmasını sağlamaktır. Her öğrencinin kendi potansiyelini geliştireceği kaliteli bir devlet eğitimi almalarının en doğal insani ve sivil hakkı olduğuna ve bireylerin ortak hedef için çalıştıklarında daha güçlü olduklarına inanmaktadırlar. Fırsat Eşitliği – Saygın Toplum – Demokrasi – Profesyonellik – Ortaklık – Kolektif Hareket çekirdek değerleri arasındadır.

1960'lı yıllar Amerika'da iç savaşların olduğu ve okuma – yazma öğrenmenin çoğu çocuk için lüks sayıldığı yıllardı. Özellikle siyah ırk ayrımı eğitimde de kendisini belli etmekteydi. NEA bütün eğitimcilerin ve çocukların haklarının savunucusu haline gelerek, iç savaşın olduğu yıllarda siyah bir kadını başkan seçmiştir. Bununla herkes için eşit şartlarda eğitim olması gerektiğini ve renklerin önemli olmadığını göstermek istemiştir.

3.2 milyon üyesi bulunan dernek öğrencilere malzeme ve kaynak sağlamaktadır. Emekli olmuş eğitimcilerin ihtiyaçlarını karşılamakta yardımcı olurlar. Ayrıca; NEA derneği eğitimin gelişmesi ve eğitimdeki boşlukların doldurulması için manşetler, haberler hazırlayarak kanunların değişmesine etki edebilirler. Yeni kanunlar hazırlanırken kongreye eğitimcilerin seslerini duyururlar. Kendilerine ait çok farklı alanlarda aylık ve yıllık yayınlar hazırlamaktadırlar. Bunlardan bazıları şu şekildedir; Nea today magazine adlı dergiyi yılda 6 kez çıkarıp 2.7 milyon civarında satış yapmaktadırlar. This active life dergisi emekli eğitimciler için, Tomorrow's teacher adlı NEA'ya üye öğrenciler için, Higher education advocate yeni trendler, yasama, kaynak materyal ile lokal ve ulusal haberlerle ilgili bilgiler

sunmak için yayınlanmaktadır. Çok farklı konularda konferanslar düzenleyerek insanlara bilgilendirme amaçlı fayda sağlamaktadırlar: Bölgesel liderlik konferansları, Azınlık liderliği eğitim seminerleri, Kadın liderliği eğitim programı, Profesyonelleri destekleme eğitimi konferansı, Yüksek eğitim konferansları, Derneğin emekli üyelerine konferanslar, Alkol ile mücadele.

Derneğin işleyişi NEA'ya bağlı eyalet ve yerel derneklerin seçtiği 500'den fazla delege kurulu tarafından belirlenmektedir (www.nea.org,2016).

Oklahoma Education Association (Oklahoma Eğitim Derneği)

1889 yılında kurulan bu dernek üyeleri arasında öğretmenler, yöneticiler, danışmanlar, hemşireler, kütüphaneciler, kafeterya işçileri, otobüs şoförleri, sekreterler, emekliler ve Oklahoma üniversitesinden majörler bulunmaktadır. Oklahoma Eğitim Derneği uzun zamandır Oklahoma eğitiminin sesi olarak görülmektedir. OEA'nın toplumsal eğitim için verdikleri ve kazandıkları zengin bir mücadele mirası vardır. Bu kurumun işi yerel ve eyalet idare temsilcilikleri ve parlamento ile. Ve OEA mahkemeler aracılığıyla milli eğitim mesleğinin değişmesine de yardımcı oldu. Muskogee's Kate Frank'in 1943'te bir takım okul kurul üyelerini koltuğundan etmeye çalıştığı için işten kovulması O'nun OEA savunma kampanyasını başlatan meşhur mücadelesini doğurdu. Bugün OEA'nın Kate Frank/Du Shane bütçesi ülke çapında üye hakları davalarıyla mücadele etmek için para tedarik etmektedir. Ve şu anda 40000'e yakın üyesi ile çalışmalarını sürdürmektedir. Temel değerleri şu şekildedir ve aynı zamanda bu prensipler çalışmalarına kılavuzluk etmekte ve misyonunu tanımlamaktadır:

Fırsat Eşitliği- Toplumsal eğitimin fırsatlara bir kapı olduğuna ve bütün öğrencilerin potansiyellerini bağımsızlıklarını ve karakterlerini geliştiren kaliteli bir toplumsal eğitim almak için insani ve sivil haklara sahip olduklarına inanmaktadırlar

Adil Bir Toplum- Toplumsal eğitimin çeşitliliğe sahip toplumda her bireyin eşitlik onur ve değerlerine saygıyı inşa etmek için hayati önemde olduğuna inanmaktadırlar

Demokrasi- Toplumsal eğitimin cumhuriyetin bir köşe taşı olduğuna inanırlar. Toplumsal eğitim bireylerin temsilci demokrasiye bağlı, onunla ilgili, bilgili olma yeteneklerine sahip olmalarını sağlar

Profesyonellik- Öğrenci başarısında eğitim profesyonellerinin adalet ve uzmanlığının kritik öneme sahip olduğu düşüncesindedirler.

Misyonu; Eğitimcilerin, profesyonellerin savunuculuğunu yapmak, her öğrencinin çeşitli ve birbirine bağlı olan parasız devlet okullarında başarılı olabilmesi için Oklahoma halkı ve üyeleri arasında birlikteliği sağlamaktır.

Dernek olarak Oklahoma eğitim koalisyonunun da üyesidirler. Esas amaçları her öğrencinin en iyi devlet okullarında eğitim almasıdır. Eğitimin demokratik toplumun köşe taşı olduğu düşüncesinden hareketle kaliteli bir eğitim için işverenlerin, ailelerin, toplum liderlerinin ve seçkin insanların birlikte hareket etmeleri gerektiğini belirtirler. Politik konulara kayıtsız kalmamaktalar ve bu hususta sadece öğrencilerle sınırlı kalmayıp, öğretmenlerin ve eğitimi destekleyenlerin de önemli bir savunucusu konumundadırlar. Öğretmenlerin ne kadar para alacaklarına, ne kadar derse gireceklerine, kaç gün okulda bulunması gerektiğine, ne kadar mesleki gelişime ihtiyacı olduklarına ve hangi belgeleri alacaklarına Oklahoma yasama meclisinin karar vermesinden dolayı eğitim için alınan her kararın politik bir karar olduğunu düşünmektedirler. Eğitim için alınan her kararın bir politikacı tarafından alındığından dolayı bazı politikacıları desteklemektedirler. Ayrıca mesleki eğitim kursları düzenleyerek kişilerin kendilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır (www.okea.org, 2016)

Parents Teachers Association (Anne-Baba Öğretmenler Derneği)

1897 Washington D.C’de kurulan dernek 100 seneden fazladır çocukların sağlığı ve eğitimi konusunda ailelere destek, bilgi ve kaynak sağlamaktadır.

Misyonu; Bütün çocukların güçlü bir şekilde seslerinin duyurulması, aileler için anlamlı, faydalı kaynakların sağlanması, eğitim ve her çocuğun iyi yetiştirilmesi için savunuculuk yapmak, çocukların ve gençlerin evde, okulda ve ibadet yerlerinde huzurlu ve refah içinde olmalarını sağlamak, aile ile öğretmenler arasında yakın ilişkiler kurulmasının sağlamak, çocuk haklarını savunmak. Bu dernek tek başına hareket etmez. Birçok ulusal sağlık, güvenlik ve çocuk savunucuları dernekleri ile birlikte projeler üretirler. Şu temel değerler dernekleri için önemlidir:

İşbirliği: Tüm çocukları ve ailelerini desteklemek ve onlara hizmet etmek üzere becerilerini genişletmek ve geliştirmek için geniş bir yelpazeden bireyler ve organizasyonlarla işbirliği içinde çalışmak

Sorumluluk: Derneğin kuruluş prensiplerine bağlı kalırken, güçlü aile ve toplum bağlarıyla kendilerini çocukların eğitimsel başarısı, sağlığı ve mutluluğuna adanmak

Farklılık: Herkesin potansiyelini, farklılıkları gözetmeksizin, kabul etmek; yaş, kültür, ekonomik statü, eğitim durumu, etnik köken, cinsiyet, coğrafi bölge, hukuki statü, medeni durum, zihinsel yeterlik, ulusal köken, kurumsal pozisyon, ailevi durum, fiziksel yeterlik, siyasi görüş, ırk, din, cinsel yönelim, ve mesleki deneyim gibi farklılıklar ve bunlarla sınırlı olmayanlar da dahil.

Saygı: Derneğin hedeflerini gerçekleştirmek için işbirliği içinde çalışırken üyelerin, iş verenlerin, gönüllülerin ve ortakların bireysel katkılarına değer vermek.

Hesap Verebilirlik: Derneğin stratejik girişimlerinin gerçekleşmesi yolunda tüm üyelerin, iş verenlerin, gönüllülerin ve ortaklarının çabalarının sıraya konması için ortak sorumluluğa sahip olması

PTA 50 eyalette 26 bin lokal birimi ile hizmet vermektedir. Yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir (www.pta.org, 2016).

Education Minnesota Association (Minnesota Eğitim Derneği)

İlk olarak 1861 yılında kurulan öğretmenler derneğinin ülke çapında 440 adet yerel birlikleri bulunmaktadır. Eğitimcileri ve öğrencileri etkileyen konularda gerekli yerlere ulaşarak seslerini duyurmaktadırlar. Öğrenciler ve eğitimciler için akademik standartların geliştirilmesini, okul ödeneklerinin eşit, yeterli ve düzenli olarak tedarik edilmesini ve meslekle ilgili maaşların yeterliliğini ve güvenilirliğini sağlamaktadırlar. Etkili olunması ve pazarlık gerektiren durumlarda danışmanlık yapmaktadır. İş ile ilgili durumlarda tavsiyelerde bulunarak üyelerine referanslar vermektedir. Ayrıca, üyeleri, Education Minnesota kuruluşuna başvurarak mesleki becerilerini geliştirmek için finans sağlayabilmektedirler.

İşleyiş olarak, her yıl mart ayında 550'den fazla üye yeni politikalarını belirlemek için temsilciler kongresinde bir araya gelirler. Bu organizasyonun liderliğini üç öğretmen yapmaktadır. Bölgesel olarak üyelerini organize edip yeni öğretmenlere yardımcı olarak, mesleki gelişim, iş anlaşmaları ve daha fazlasını sağlarlar. Hem Amerikan Öğretmenler Federasyonu'ndan hem de Milli Eğitim Derneği'nden üye kabul ettiği için öğretmenlerin ve öğrencilerin en güçlü savunucusu olmuşlardır (www.educationminnesota.org,2016).

American Association Of School Administrators (Okul Yöneticileri Derneği)

AASA 13000'den fazla eğitim liderinin 1865 yılında kurmuş olduğu profesyonel bir organizasyondur. Üyeleri başkanlardan, okul yöneticilerinden, amirlerden ve profesörlerden oluşmaktadır. Üyeleri için eğitim politikası ile karmaşık konularda savunuculuk görevi yapmaktadır. Total Child Advocacy (Bütün Çocukların Savunuculuğu) kampanyası ile tüm çocukların hayat boyu başarılı olabilmeleri için gerekli şartları oluşturmaktadır. Yaptıkları kampanya çocukların başarısını etkileyen 3 temel faktör üzerine düzenlenmiştir:

- Öğrencilerin üzerindeki yoksulluğun yıkıcı etkisi,
- Evrensel çocukluk çağı eğitiminin eksikliği,
- Devlet ile koordineli çalışacak organizasyonların ihtiyacı ile ilgilidir.

AASA'nın temel felsefesi kaliteli bir eğitim, herkesin vatandaşlık hakkı düşünceyiyle ve bunun gerçekleşmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. Ayrıca hükümete eğitim ile ilgili tavsiyelerde bulunmakta ve projeler üretmektedir. Daha çok fikir üretken, tavsiyelerde bulunan bir dernektir (www.asa.org, 2016).

American Educational Research Association (Eğitim Araştırmaları Derneği)

1916 yılında kurulan Amerikan Eğitim Araştırmaları Derneği (AERA) eğitim ve değerlendirme ile ilgili bilimsel yöntemleri teşvik ederek araştırma sonuçlarının yaygınlaştırılması ve pratik uygulamalarının teşvik sürecinin geliştirilmesinde rol alır.

Misyonu; AERA eğitimin gelişmesi için çaba sarf eden, eğitim ile ilgili bilimsel çalışmaları ve araştırmaları teşvik eden, kamunun yararına sunan ulusal bir araştırma topluluğudur.

AERA eğitim araştırmalarının gelişimini ve pratikte uygulamasını temel hedef haline getiren en önde gelen uluslararası meslek örgütüdür. 25000'den fazla üyesini eğitimciler, idareciler, araştırma müdürleri, danışmanlar, lisansüstü öğrenciler ve davranış bilimciler oluşturmaktadır. Bu üyeler üniversitelerden başka araştırma enstitüleri ve devlet kurumları, okul sistemleri, sınav şirketleri ve kamu yararına çalışan örgütler gibi çok çeşitli akademik kurumlarda çalışmaktadırlar. Bu üyeler, yaptıkları çalışmalarıyla, bilgi, eğitim geliştirme ve ölçme yöntemleri üretirler ve yayarlar. Araştırma sonuçlarının pratik uygulamalarını ve dönüşümünü teşvik ederler.

AERA uluslararası faaliyet göstermektedir. 85'ten fazla ülkeyi temsil eden üyelerinin yaklaşık %5'i Birleşik Devletler dışında ikamet etmektedir. AERA'nın üyelerinin %28'den fazlası öğrencidir – yaklaşık olarak 6,500 lisansüstü ve 600 lisans öğrencisi. AERA'nın üyelerinin %74'ten fazlası eğitimin kendilerinin temel çalışma alanı olduğunu belirtmektedir. AERA üyeleri tarafından temsil edilen diğer çalışma alanları arasında psikoloji, istatistik, sosyoloji, tarih, iktisat, felsefe, antropoloji ve siyaset bilimi vardır (www.aer.org, 2016).

American Association For Curriculum Development (Müfredat Geliştirme Derneği)

ASCD eğitimcilerin öğrettiği, öğrendiği ve halen kullandığı programları geliştiren ve servis eden bir organizasyondur. 1943 yılında kurulan ASCD her bireyin başarısı için en iyi yöntemlerin ve uygulamaların gelişmesini amaçlamış bir eğitim liderliği örgütüdür. 148 ülkede bulunan 160000 civarındaki üye sayısı tüm seviyelerde ve konu alanlarında profesyonel denetçiler, eğitimciler, eğitim profesörleri, okul yönetim kurulu üyeleri ve okul müdürlerinden oluşmaktadır.

Kar amacı gütmeyen ve partiler üstü olan dernek profesyonel gelişimde, kapasite arttırmada uzman ve yenilikçi çözümler sunar.

ASCD güncel ve yeni bilgiler sunan, ödül almış kitapları, dergileri, trendleri ve teknikleri yayımlar (www.acd.org, 2016).

National Rural Education Association (Kırsal Eğitim Derneği)

NREA Birleşik Devletler'de kendi alanında kurulmuş en eski ulusal örgüttür. Önceleri REA kırsal eğitim bölümü olarak bilinen derneğin kökeni 1907 yılına dayanır. Yıllarca kırsal alandaki okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, yönetim kurulu üyeleri-

nin, bölgesel hizmet ajansı personellerinin, araştırmacıların, iş ve sanayici temsilcilerinin katkılarıyla kırsal alandaki okul sistemlerini ilerletmek için çalışarak gelişmiştir. NREA vergiden muaf, kar amacı gütmeyen üyelik sistemine sahip kuruluş olarak faaliyet gösteren bir dernektir. Ulusal temsilcilerden oluşan seçilmiş bir yönetim kurulu tarafından yönlendirilir.

Kırsal bölgedeki okullarda eğitimin daha iyi olması için çeşitli programlarla destek sağlamaktadır. NREA Birleşik Devletler’deki tüm kırsal alan topluluklarının ve buralardaki okulların sesidir. Gittikçe karmaşıklaşan bir sistemde, günümüzün öğrencilerini eğitmek için ihtiyaç duyduğu kaynakları bulmak ve kullanmak için siz kırsal kesim eğitimcilerinin hizmetindedir. Kırsal kesim toplulukları kendilerini etkileyen mevcut yasal düzenlemeyi bilmeleri gerekebilir, ya da önemli bir çalışma yapmış ve yayınlanması gerekebilir, ya da muhatap oldukları kesimdeki özel eğitim ihtiyaçları konusunda yardıma ihtiyaçları olabilir, derneğin ulusal organizasyonu bu konularda yardımcı olmaktadır (www.nrea.net,2016).

ALMANYA

Alman anayasasında dernek kurma hakkı yasal güvenceye kavuşturulmuştur. Dernekler, Medeni Kanun ve Dernekler Kanunu’na göre faaliyetlerini sürdürürler. Almanya’da çoğu okulların kendi kurmuş olduğu dernekleri mevcuttur. Bu dernekler okul velileri tarafından parasal olarak desteklenmektedir. Maddi yardım için veliler gönüllü olarak aktiviteler düzenleyebilme hakkına sahiptir. Örneğin Noel zamanı pasta ve kahve satıp gelirini okulun derneğine bağışlamaktadırlar. Dernek bu elde edilen yardımlar ile fakir öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Derneğin destekçileri arasında tanınmış kişiler, sanatçılar ve futbolcularda bulunabilmektedir. Öğrenciyi meslek hayatına alıştırma ve iyi bir meslek edinebilmesi için kurulmuş çok sayıda dernekler de mevcuttur.

Die Frei Bildungsstiftung (Serbest Eğitim Derneği)

Serbest Eğitim Derneği, serbest kültür ve eğitimi teşvik ve geliştirmek için kurulan bağımsız bir sivil toplum girişimidir.

Misyonu; Sivil toplumun kendini geliştirme koşullarını oluşturmak ve hala devlet yönetiminin (eğitim, kültür ve sosyal hizmetler de dahil olmak üzere) de bulunulan alanlarda sorumluluk alabilmektir. Çünkü eğitim, kültür ve sosyal yaşamdaki sorunlar tüm insanları doğrudan etkileyen bütün sorunlarla örtüşmektedir. Bu görev üzerinden Serbest Eğitim Derneğinin amaçlarını şu şekilde belirtebiliriz:

- Kamu “Eğitim Forumları”nın uygulanmasını takip etmek,
- Serbest eğitim girişimleri ile sivil toplum arasında ağ oluşturmak,
- Özgür toplumun temeli olan dernek uygulamalarının kuruluşunu teşvik etmek,

- Ticari işletmelerin projelerine destek ve katılımı sağlamak ve sivil toplum ile işbirliğini arttırmak,
- Eğitim, kültür ve sosyal yaşam konularında temel bilimsel araştırmalar yapmak,
- Bir anlamda “tarafsız organ” olarak çeşitli ve farklı girişimciler arasında bağlantı kurmak ve işbirliği potansiyelini arttırmaktır (<http://www.freiebildungsstiftung.de>, 2016).

Deutsche Bildungstiftung (Alman Eğitim Derneği)

Derneğin amacı; eğitim için her yaşta istekli kişilere ulaşmak, bilim, sanayi ve dil için özellikle çocukları kazanmak, yaratıcılık, fikir ve özgür alanları teşvik etmek, diğer öğrenme yöntemleri ve teknolojileri denemek, kültürlerarası hoşgörüyü geliştirmek, yetenekleri ve kabiliyetleri ödüllendirmek, eğitim hayatında arzulan bir hedefe ulaşmaktır. Derneğin uğraşları eğitimin her düzeyinde anaokulundan üniversiteye kadar yaşam boyu öğrenme içindir.

Alman Eğitim Derneği olarak her yaşta insanın eğitime ve destek projelerine katılımı, yaratıcılık, fikir ve özgürlük adına yapılan her şeyi desteklemeleri için uğraş vermektedirler. Proje desteği ile kurum ve sponsorları arasında doğrudan bağlantılar sağlamaktadır. Uluslararası alanda yapılan araştırma ve çalışmalar Alman eğitim sisteminin ciddi şekilde eksik olduğunu kanıtlamaktadır. Çoğu bakan, eğitim ve diğer eğitim politikacıları başarının eğitim standartları ve ulusal merkezleşme olduğunu düşünmektedir. Dernek olarak ise bu durumu; toplumdaki giderek artan yaratıcılık ve kişiliğe bağlı olduğunu savunmaktadırlar. Bu nedenle, merkezden yönetim ve yönetmeliğin bile bir yanığı olabileceğine inanırlar. Fakat dernek, eğitimin hızlı ve bürokrasi olmadan devam etmesi gerektiğini savunmaktadır (www.bildungstiftung.org, 2016).

SWM Bildungstiftung (Münih Eğitim Derneği)

20 milyon Euro sermayesi ile Almanya’da en büyük olan SWM Eğitim Derneği fırsat eşitliklerini iyileştirmek, yetenekleri geliştirmek ve entegrasyonu kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

SWM Eğitim Derneği başarılı olmak için fırsatlar sunar. Derneğe göre eğitim, sürdürülebilir kentsel toplum için bir anahtardır. Bu yüzden SWM Münih’te yetenekleri her düzeyde geliştirmek ve dezavantajı telafi etmek için katkı sağlamayı hedeflemektedir.. SWM Eğitim Derneği özellikle başarılarını artırmak için gençleri hedef seçmektedir. Gençlerin becerilerini geliştirmeleri ve arttırmaları için ek destek sağlamaktadırlar. Münih’teki teknik altyapıyı oluşturmak ve kaliteyi daha da arttırmayı amaçlamışlardır. Her düzeyde performansı, çalışmalarını teşvik etmektedirler. Bunlar arasında:

Birincil eğitim olarak - aile içindeki zor durumların iyileştirilmesi, öğrencilerin ve çevrelerinin, okul bitirme ve başarı deneyimlerinin desteklenmesi, gençlerin mesleki eğitim ve beceri kalitelerinin arttırılmasının teşvik edilmesi, yüksekokul ve üniversitelerdeki eğitime nitelikli mühendisler tarafından destek sağlanması, araştırma, bilim, altyapı hizmetlerindeki eğitim kurumlarına mali katkı olarak sayılabilir (<http://www.swm.de/de/unternehmen/swm>, 2016).

Schleswig-Holstein Eğitim Derneği

Başlıca amaçları: eğitim hususunda kamu bilincini artırmak ve bunun için çalışmalar bulmak, eğitim öğretim için yenilikçi, motive edici ve özgürlükçü alanlar oluşturmak, karşılıklı algılama, analiz, tartışma için projeler oluşturmak, bilimsel araştırmalar ve okullar arasındaki işbirliğini güçlendirmek, okullar ve ekonominin karşılıklı etkileşimini teşvik etmek, yenilikçi ve örnek projeler için uzun vadeli güvenli mali destek (özel-kamu ortaklık) sağlamak, kalıcı bir sponsor kazanmak için ilgilenen şirketlerin katılımını çeşitli şekillerde sağlamak, finanse edilen projelerin görünür etkilerini desteklemek, eğitim kurumları ve kamu arasında bir ağ kurup verimli alışverişi teşvik için yetkili ortağı olmaktır (www.bildungsstiftung.de,2016).

Association Of German Educational Organizations

AGEO Almanya genelinde gençlik eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri, akademiler, Avrupa merkezleri ile yaklaşık olarak 170 süreklili eğitim merkezlerinden oluşan bir dernektir. Bütün bu bağımsız eğitim örgütleri geniş bir eğitim yelpazesi sunmaktadır. AGEO kayıtlı bir dernek olarak 1959 yılında kurulmuştur.

Çoğulcu ve içerik bağımsız bir dernek olarak üyelerine sivil eğitim konusu ile uluslar arası değişim için somut bilgi ve yardımlar sunmaktadır. Alman federal aile, yaşlılar, kadınlar ve gençlik bakanlığı tarafından desteklenmektedir. Amacı;

Demokrasinin önemli bir unsuru olan yurttaşlık eğitiminin korunmasını ve geliştirilmesini amaçlamaktadır. Demokrasi sadece hükümetin görevi değildir, vatandaşlarında günlük yaşamlarında yer almalı ve tecrübe edilmelidir. Yurttaşlık eğitimi, demokrasi için bir eğitim alanıdır. Derneğin üye örgütleri vatandaşları motive etmekte ve siyasi çevre koşulları ile kendi yaşamları arasındaki ilişkiyi tanıtmaya çalışmaktadır. Ayrıca toplumun ve politik sürecin yapılmasında aktif rol almasına çalışmaktadır.

Yurttaşlık eğitiminde uzmanlaşmış örgüt olarak, sivil eğitim alanında bilgi ve deneyim akışını ve ortak çıkarları teşvik etmektedir. Yurttaşlık eğitimi ile ilgili ve uzmanlık gerektiren tartışmalara aktif olarak katkıda bulunur. Demokrasi ve insan hakları için Avrupa Eğitim ağının kurulmasını istemektedirler. İş hayatının bütün safhalarında kadın ve erkek eşitliğini savunmaktadırlar. Üyelerine gençliğin temel ve şu anki problemlerinin analizi için forumlar oluştururlar. Eğitim bilgile-

rinin ve araçlarının, kilit noktaların tartışıldığı, işleyişin formüle edildiği çalışma gruplarına ve komisyonlara katılırlar. Federal düzeyde birçok dernek ile işbirliği halindedirler ve ulusal ve uluslararası düzeylerde yetişkin eğitimi ile ilgili olarak çok sayıda siyasi organ tarafından temsil edilmektedir (www.adb.de,2016)

German Adult Education Association

EPALE Almanya yetişkin eğitim topluluğunun ve 16 bölgesel kuruluşun federal şemsiye derneğidir. EPALE Avrupa çapında yetişkin eğitimindeki öğretmenler, eğitimciler, araştırmacılar, akademisyenler, karar vericiler ve bu alanda profesyonel rolü olan diğer kişilerin üye olabileceği çok dilli bir topluluktur.

Derneklerinin görevlerini yapabilmeleri ve üyelerini destekleyebilmeleri için bölgesel dernek üyelerinden finanse edilen idari ofisleri vardır. Ayrıca; Avrupa komisyonu tarafından da finanse edilmektedir. EPALE'nin çalışmaları ve kuruluşları (Dış işleri ofisi ve bakanlığı, BMBF, BMFJ) federal devlet, AB ve diğer kamu kaynaklarından sübvansede edilmektedir.

Dernek yetişkin eğitimini, uzaktan eğitimi ve genel eğitimi kolejlerde teşvik eder ve bölgesel derneklerin çıkarlarını (ulusal) federal düzeyde temsil eder, özellikle de; üyeleri arasında deneyim paylaşımını ve işbirliğini teşvik ederek, ilke ve kurallar geliştirerek, hükümet düzeyinde derneğin işlerini kısmen ve eğitimi genel olarak temsil ederek, Almanya'da yetişkin eğitim kalitesini arttırarak, bu alandaki uluslararası işbirliğini teşvik eder.

Topluluk üyeleri Avrupa'da yetişkin eğitimiyle ilgilenen meslektaşlarıyla bu sitedeki forumlar ve yorum yazılan bloglar vasıtasıyla iletişime geçebilir. Ayrıca, Avrupa'daki akranlar ile bu sitedeki konuya göre yapılandırılmış içerik sağlayan tematik alanları kullanarak bağlantı kurulabilmektedir. Bunlara ek olarak; ortak arama havuzunu kullanarak projeler bulma ve profesyonel bağlantılar kurma gibi fırsatlar sunmaktadır.

İNGİLTERE

İngiltere'de dernekler meslek grupları, güvence altındaki şirketler, sanayi ve dayanışma dernekleri, Kraliyet Kararnamesi ile kurulmuş dernekler, Parlamento yasasıyla kurulmuş dernekler ve yasaya uygun kurulmamış dernekler olarak altı gruba ayrılmaktadır. Yasaya uygun kurulmayan derneklerin tüzel kişiliği yoktur.

British Educational Research Association (İngiliz Eğitim Araştırmaları Derneği)

1974 yılında kurulan bu dernek bağımsız akademik disipline sahip diğer ulusal kuruluşlardan ayrı ve tescilli bir yardım derneğidir. Eğitim araştırmalarının des-

tekleme ve uygulamaya dönük ve kamu yararına olacak şekilde geliştirilmesi için kurulmuş üye temelli bir dernektir.

Misyonu; eğitimde hayati önem taşıyan araştırma kültürünü desteklemek ve geliştirmektir. Amaçlarını şu şekilde gerçekleştirmektedir: Aktif eğitimci ve araştırmacı topluluğunu tartışmaya ve işbirliğine teşvik yönünde cesaretlendirerek (politikacılarla, kurum müdürleriyle, parasal kaynak sağlayan ajanslarla, diğer ulusal eğitim araştırmacı dernekleriyle ve Avrupa eğitim araştırmacı dernekleriyle), eğitim araştırmalarının metodoloji, kalite, içerik ve amaç yönünden tartışılmasını sağlayarak, eğitimin gelişmesi için soruşturmaya açık bağımsız araştırma kültürü oluşturmayı cesaretlendirerek, destekleyerek.

Hedefli toplumun faydası için eğitim uygulamalarının ve araştırmalarının gelişmesini izlemek ve teşvik etmektir. Üyelikleri derneğin amacını destekleyen bütün eğitim araştırmacılarına açıktır (www.bera.ac.uk 2016).

British Educational Suppliers Association (Eğitim Destekçileri Derneği)

BESA ticari bir dernektir. Ticari dernekler kısmi özel bir endüstriyi temsil ederler ve kendilerine ürün temin etmezler. Üye şirketleri hakkında bilgi sağlarlar ve geliştirirler. BESA üyeleri derneğe başvurduktan sonra seçici üyelik sürecinden geçip derneğin kriterlerine uyan ve kabul edilen şirketlerdir. BESA üyelerinin toplam cirosu 1.8 milyar pound'un üzerindedir.

BESA'nın gereç, materyal, kitap, mobilya, teknoloji, bilgisayar donatıları ve eğitimle ilgili materyal üreticileri ve distribütörlerinden oluşan 300'den fazla üyesi bulunmaktadır. Eğitim ile ilgili üyelerinden almış oldukları hizmetlerin ve malların güvenle alınmasını garanti eder. Üyelerinin organizasyon olarak gelişmelerini sağlar ki üyeleri de müşterilerine eğitim piyasasında standart kalitede hizmet ve değerli kaynaklar sunmaktadır. Derneğe katılmak için katılacak şirketin BESA'nın prensiplerine tamamen uyacağı garantisini vermesi önemlidir (www.besa.org.uk,2016)

British Early Childhood Education Association (İngiliz Erken Çocukluk Derneği)

1923 yılında kurulan İngiltere, Kuzey İrlanda, İskoçya ve Galler'de şubeleri bulunan önde gelen ulusal gönüllülerin oluşturduğu bir organizasyondur.

Misyonu; Bütün çocukların eğitim ile ilgili haklarının en iyi şekilde savunulmasını ve geliştirilmesini sağlamaktır. Bu bağlamda, medya yolu ile hükümete ve yerel yetkililere tavsiyelerde bulunur. Ortaklarını ve aileleri de bu işe katarak çocukluk çağı eğitiminin bir sesi haline gelmiştir. Bu konularda danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sağlar, tavsiyelerde bulunur, eğitici kurslar, seminerler, konferanslar organize eder. Yine erken çocukluk çağı eğitimi ve çocuk gelişimi için esaslı projeler hazırlamaktadır. Bu derneğe göre;

Her çocuk doğumundan itibaren güçlükleri yenme yeteneği olan, becerikli, kendine güvenen, özgüvenli yetkin bir öğrenendir.

Çocuklar temeli sevgi ve güven olan ilişkilerden güçlü ve bağımsız olmayı öğrenir.

Çocuklar farklı yollarla ve farklı hızda öğrenirler. Öğrenmenin ve gelişimin tüm alanları eşit derecede önemli ve birbirine bağlıdır.

Bütün ailelerin ve çocukların hür sesidir, onları temsil eder ve en iyi biçimde tecrübelerin aktarılmasını sağlar. Küçük çocukların gelişiminin güçlü anlayış temelini oluşturan etkili öğrenmenin ve bakımın sağlanması için, aileleri ve erken çocukluk eğitimi uygulayıcılarını desteklemektedir.

Bütün sektörlerden üyeleri mevcuttur. Bütün akademisyenlerin, pratikte uygulayıcı olanların ve danışmanların tecrübelerini paylaşmaktadır. Yerel otoritelerle görüşerek çocuklar için oluşturdukları gündeme yardımcı olmaktadır. Early Education derneği bir yardım kuruluşudur. Gelirleri üye aidatları, bağışlar ve hediyelerdir (www.early-education.org.uk, 2016).

İşçi Eğitim Derneği (WEA)

Misyonu; WEA katılımı artıran ve insanlara öğrenme yolu ile tüm potansiyellerini gerçekleştirmelerine fırsat veren bir 21. yüzyıl, demokratik, gönüllü yetişkin eğitimi hareketidir.

Amaçları; yetişkin öğrenciler adına etkileme ve kampanya çalışmaları, öğrenmedeki bariyerleri kaldırma, toplulukların içinde duyarlı olma, tüm kaynakların en etkili şekilde kullanılması, yaşam için öğrenmeyi teşvik etme, öğrenme yolu ile yaşamları değiştirme ve zenginleştirme – bireysel ve toplumsal seviyelerde, dünya çapında yetişkin eğitimi teşvik etmektir.

Bireysel ve toplumsal olarak gelişmeye ihtiyacı olan yetişkin eğitimi türüne tüm yetişkinlerin erişim sağlamasını temin etmek gibi özel bir görevi olan yardım kurumudur. Tüm türlerde part-time kurslardan gelen her yıl 80.000 den fazla öğrenci ve öğrenen bulunmaktadır. Yetişkin eğitimi ve hayat boyu öğrenmenin değerini ifade etmek için imza atmış olan 40.000 den fazla üyesi bulunmaktadır. Ülke çapında şehirlerde ve köylerde WEA kurslarının yürütülmesi için yardım eden 2.000 eğitmen, 300 personel ve 1000 den fazla gönüllü bulunmaktadır. İşçi Eğitim Derneği (WEA) İngiltere'nin yetişkin eğitimi veren en büyük gönüllü sektörlerinden biridir (<http://www.wea.org.uk/about/whatwedo>).

Öğretmenler ve Okutmanlar Derneği (ATL)

1884'te kuruluşundan itibaren, ATL İngiltere, Kuzey İrlanda, İskoçya ve Galler boyunca şu anda 160.000 üyeyi temsil eden modern bir birlik haline gelmiştir.

Eğitim birliği olarak, ATL kariyerleri boyunca üyelerinin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Üyeleri devlet ve bağımsız sektör okulları ve kolejlerde olmak üzere öğretmenler, yardımcı öğretmenler, müdürler, okutmanlar, yöneticiler ve destek personeldir. Eğitim birliği olarak, ATL kariyerleri boyunca üyelerinin gelişimine katkıda bulunmaktadır. ATL 160.000 üyesine destek, tavsiye ve bilgi vermek için 180 üye çalışanı bulundurmaktadır (<http://www.atl.org.uk/about/who-we-are.asp>).

Bilim Eğitimi Derneği (ASE)

Bilim Eğitimi Derneği (ASE) İngiltere'deki en büyük mesleki kuruluştur. Üyeleri öğretmenler, teknisyenler ve bilim eğitiminde rol alan diğerlerini kapsamaktadır. Amacı; okullarda ve yüksekokullarda fen öğretimi ve öğrenimi konusunda mükemmelliği teşvik etmektir.

Bilimsel mesleki kuruluşlar, sanayi ve iş çevresi ile birlikte çalışarak ASE İngiltere çapında bir ağ oluşturmaktadır. Aynı zamanda bilim öğretiminde zorluklarla mücadele etmek, fikirleri paylaşmak, kaynakları geliştirmek, sürekli Mesleki Gelişim kalitesini geliştirmek için bireyleri ve kuruluşları bir araya getirmektedir. Üyelik fen eğitimine ilgisi olan herkese açıktır (<http://www.ase.org.uk/home>).

Beden Eğitim Derneği (PEA)

Amacı; beden eğitimini tüm yönleri ve seviyeleri ile yüksek standartlarda ve güvenli uygulamalar ile teşvik etmektir. Aynı zamanda ulusal ve yerel seviyelerde beden eğitiminin gelişimini etkilemektir.

Çalışmaları politik durumlarla ilgili olarak beden eğitimini geliştirmeyi içermektedir bu da ortak kuruluşlardan ve siyasi temsilcilerden olan milletvekilleri ile tanışma ve birçok forumda konuyu teşvik etmeye karşılık gelmektedir. Üyeleri için yüksek kalitede, kontrollü profesyonel gelişim fırsatları, iş desteği, iş fırsatları, düzenli haber bültenleri, email ve metin güncellemeleri, kilit paydaş toplantılarında ve ulusal çalışma ekiplerinde temsilcilik, sağlık & güvenlik için sigorta teminatı ve yardım sınırları ile hukuki bildirim vasıtasıyla kalitesi tescillenmiş hizmetler ve kaynaklar, değerli mesleki destek, beden eğitimi ve spor eğitimi sağlamaktadır (<http://www.afpe.org.uk/about-afpe>).

FRANSA

Fransa'da dernekler tanınmayan fiilen kurulmuş dernekler, tanınmış dernekler ve kamu yararı tanınmış dernekler olarak üç farklı gruba ayrılmaktadır. Tanınmamış fiilen kurulmuş derneklere tüzel kişilikle ilgili hükümler uygulanmamaktadır.

Parents Association In France (Fransa Veli Dernekleri)

Fransa'da kural olarak aileler temsili ya da aktif olarak okulda rol almaları için teşvik edilirler. Hükümet, ailelerin bireysel olarak ya da dernekler vasıtası ile okul içinde daha çok bulunmalarını ister. 2006 da yürürlüğe giren kanuna göre velilerin yıllık olarak öğretmenlerle görüşmeleri ve okuldaki derneğe katılmaları, ailelerin temsili için garanti altına alınmıştır. Fransa' daki bazı veli dernekleri şu şekildedir:

FCPE – Fédération des conseils de parents d'élèves des écoles publiques. Genelde ilkokulları ve anaokullarını temsil ederler. Politik olarak diğer derneklerin solunda yer alır.

PEEP – Fédération des Parents d'Elèves de l'Enseignement Public Derneklerin en eskisi, başlangıçta ortaokullar ile ilgili idi. Fakat şu anda bütün okullarda ve üniversitelerde temsil edilmektedir.

FNAPE – Fédération nationale des associations de parents d'élèves de l'enseignement public. Genelde meslek liseleri ile ilgilenir.

UNAAPE - L'Union Nationale, les Unions Départementales, Académique et Régionales. Küçük ve politika ile kesinlikle ilişkisi olmayan ailelerden oluşmaktadır.

UNAPEL - L'union nationale des associations de parents d'élèves de l'enseignement libre. Çocukları özel okulda okuyan aileler için bir dernektir.

Fransa'da ailelerin bir şikayeti veya tavsiyesi olduğunda okul konseyine ya da aile derneklerinden birine başvurur. Dernek ilk önce okul yönetimi ile görüşür, olmazsa deneticiler akademisi ile görüşür ve problemin çözümü için her yola başvurabilmektedir. Eğitim otoritelerinin ilgisizliği durumunda olayı mahkemelere taşıyabilmektedir (www.french-property.com, 2016).

Association Varian Fry - France

1999 yılında Marsilya'da kurulmuş bir dernektir. Amacı Varian Fry'in II. Dünya Savaşı'nda kurduğu kurtuluş organizasyonunu bir insanlık direnişi olarak geniş kitlelere ve üniversitelere duyurmaktır. Varian Fry 1940'ta Almanya'nın Fransa'yı istilasında New York'tan Fransa'ya gitmiş ve orada bir komite kurmuş önemli bir kişidir. Dernek adını buradan almaktadır.

Dernek bununla ilgili olarak ortaöğretim öğrencileri için bir eğitim kitapçığı ve bir set hazırlamaktadır. Varian Fry ve mücadelesi bu sette anlatılmaktadır. İlk önce bu setler Fransa'nın güneyin bölgesinde dağıtılacak kabul görür ise alanı genişletilecektir ve bu amaç doğrultusunda tarihi sergilere katılmaktadırlar.

Dernek üye aidatları, kişi bağışları, yerel ve bölgesel yönetimlerden bağışlar ile ekonomik durumunu devam ettirmektedir. 1901 Fransız kanunlarına göre yönetilmektedir. Fahri bir komitesi, yönetim konseyi ve üyeliklerini yazışma yolu ile devam ettiren üyeleri mevcuttur (www.almondseed.com/vfry, 2016).

France Enen Association (ENEN)

Amaç: Uzmanlaşmanın nükleer sahalarda gelişmesi ve muhafazasının üniversite eğitimi tarafından sağlanmasıdır. Bu amaç üniversiteler, araştırma örgütleri, düzenleyici kuruluşlar ve nükleer bilim ile ilgili diğer kuruluşların işbirliği ile gerçekleşecektir. Avrupa'da nükleer bilimlerde ve nükleer mühendislikte daha uyumlu bir yaklaşım geliştirmek istemektedirler. Nükleer konularda güvenlik ve radyasyondan korunma konusunda Avrupa'da eğitimi tamamlamayı amaçlamaktadır. Ulusal ve uluslararası alanda daha iyi bir birliktelik oluşturmak için kaynaklarını paylaşırlar.

Spesifik amaçları; Profesyonellerin, araştırmacıların ve öğrencilerin nükleer alanda işbirliği yapmalarını geliştirmek ve desteklemek, nükleer eğitimin kalitesinden emin olmak, nükleer alanlarda öğrencilerin, araştırmacıların ve profesyonellerin çekiciliğini arttırmak, master ya da eşit derecedeki öğrenciler için kariyer gelişimini ve hayat boyu öğrenimi desteklemektir,

Nükleer bilim dalında Avrupa master ve phd müfredatlarının programlarının uyumunu ve üniversiteler, araştırma örgütleri, sanayi ve diğer örgütlerin nükleer eğitime katılarak ilişkilerini güçlendirmelerini sağlamaktır.

Nükleer alanlarda araştırmalar yapacak yeni üyeler kaydetmeleri için üniversiteleri ikna etmektedir. Bunu da nükleer bilimsel alanı ile ilgili kursları destekleyerek ve teşvik ederek yapmaya çalışmaktadır (www.enen-assoc.org, 2016).

Sonuç

Yurtdışındaki dernekler incelendiğinde, Amerikan dernekçiliğinin Avrupa'ya kıyasla çok daha öncelere 1850'li yıllara dayandığı görülmektedir. Amerikan dernekçiliği daha yaygın ve etkilidir. Faaliyetleri daha kapsamlı ve katılımcı sayıları çok fazladır. Üye sayıları milyonları bulan onlarca dernekleri vardır. Tocqueville'ye göre hiçbir ülke Amerikalılar kadar cemiyetçilikte başarılı olamamışlardır. Sağlık, eğitim ve sosyal alanlarda yaygın olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Eğitim derneklerinin amaçları arasında genel olarak; eğitim alanında üyelerinin savunuculuğunu yapmak, mesleki eğitim kursları düzenlemek, çeşitli eğitici yayınlar hazırlamak, bilimsel konferanslar düzenlemek, alkol ile mücadele etmek, eğitim ve değerlendirme ile ilgili bilimsel yöntemleri teşvik ederek araştırma sonuçlarının yaygınlaştırılması ve pratik uygulamalarının teşvik sürecinin geliştirilmesi, halk ile üyeleri arasında birlikteliği sağlamak, eğitimcilerin kullandığı programları geliştirmek ve servvis etmek, profesyonel gelişimde yenilikçi çözümler sunmak, kırsal bölgelerdeki okulların gelişimini teşvik etmek, aile ile öğretmen arasında ilişki kurulmasını sağlamak, yardım toplamak ve eğitim ile ilgili hükümete projeler üretmek sayılabilir.

Almanya'daki eğitim derneklerinin amaçları ise kamu eğitim forumlarının uygulanmasını takip etmek, temel bilimsel araştırmalar yapmak, serbest eğitim

girişimleri ile sivil toplum arasında bağ oluşturmak, kültürler arası hoşgörüyü geliştirmek, alanındaki yeteneklileri ödüllendirmek, proje desteği ile kurum ve sponsorları arasında doğrudan bağlantılar sağlamak, araştırma, bilim, altyapı hizmetlerindeki eğitim kurumlarına mali katkı sağlamak gösterilebilir.

İngiltere’de dernekçiliğin başlangıç yılları 1920’li yıllara denk gelmektedir. Eğitim derneklerinin amaçları arasında bireylerde araştırma kültürü oluşturmak, öğrenme yolu ile bireysel ve toplumsal alanlarda yaşamları değiştirme zenginleştirme, ırkçılık ile mücadele, herkes için hayat boyu öğrenme ve kurslar, bilim öğretiminde zorluklarla mücadele ederek fikirleri paylaşmak ve kaynakları geliştirmek, eğitim araştırma ve uygulamalarını teşvik etmek sayılabilir. Ayrıca İngiltere’de aynı ilgi alanları ve yaklaşımları paylaşan özel ilgi grubu birleşik dernekler de vardır.

Fransa’da ise tanınmış dernekler, tanınmayan fiilen kurumuş dernekler ve kamu yararı tanınmış dernekler olmak üzere üç grup vardır. Fransız eğitim derneklerinin amaçları da ailelerin okullarda aktif rol almalarını teşvik etmek, bazı nükleer alanlarda faaliyet gösteren derneklerin araştırmacıların nükleer alandaki işbirliğini sağlamak ve kariyer gelişimlerini desteklemek olarak dikkat çekmektedir.

Türkiye’de ise; Eğitim dernekleri, kuruluş, faaliyet alanı ve amaçlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Özellikle son yıllarda genel olarak derneklerin özelde ise eğitim alanındaki derneklerin sayısı artış göstermektedir. Bu durumun oluşumunda sivil toplumun yaygın bir söylem aracı olması, eğitim alanının derneklere getirdiği pozitif katkı ve prestij ile yasal mevzuatın desteklemesi gibi nedenler etkili olmaktadır. Türkiye eğitim alanında faaliyet gösteren dernekler tasnif edildiğinde on farklı kategorinin oluştuğu görülmektedir. Bu kategoriler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir (Eraslan, 2011).

Eğitim-Araştırma-Proje Dernekleri
Okul-Koruma-Geliştirme Dernekleri
Mezunlar Dernekleri
Dini Eğitimi Destekleme Dernekleri
Yöre-Bölge-Şehir Eğitim Destekleme Dernekleri
Engelli-Özel Eğitim Dernekleri
Çevre ve Sağlık Eğitimi Dernekleri
Deprem-Arama Kurtarma Eğitimi Dernekleri
Burs Eksenli Dernekler
Uzmanlık Eğitimi Eksenli Dernekler

Bu kategorik çatı altında faaliyetlerini sürdüren eğitim dernekleri ülkemizde eğitime destek amaçlı, yardım amaçlı, hem destek hem de yardım amaçlı ve mesleki dayanışmayı sağlama amacıyla örgütlenmişlerdir. Amaçlarını gerçekleştirmek

için öğrencilere yönelik kurslar açarak okul derslerine takviyede bulunmaktadırlar. İngilizce kursları ile dil eğitimine katkı sağlamaktadırlar. Etüt merkezleri vasıtasıyla dershaneye gidemeyen öğrencilere çalışma imkanı sunmaktadırlar. Öğretmenlere ve öğrencilere eğitici konferanslar tertip ederek bilgilendirme çalışması yapmaktadırlar. Ayrıca, halka yönelik tanıtım ve mesleki kazanım kursları düzenlemektedirler. Ekonomik yönden ailesi zayıf olan öğrencilere eğitim bursları vermektedirler. Fakir öğrencilere giyecek, gıda ve kırtasiye yardımında bulunarak eğitimlerine katkı sağlamaya çalışmaktadırlar (Bertlek, 2011).

Yabancı ülke dernekleri ile kıyaslanma yapıldığında ülkemizdeki dernek ve üye sayılarının çok az olduğu görülmektedir. Ayrıca, Amerika ve belirtilen Avrupa ülkelerinde derneklerin ülkemizdekilere göre uzun zaman önce kuruldukları görülmektedir. Bu doğrultuda, çalışmalarında sistemli olma ve profesyonellik ön plana çıkmaktadır. Ancak bu tür derneklerin ortak hedefi olarak eğitimi ve eğitimcileri geliştirme kaygısı bulunmaktadır. Yapılan faaliyetler bu amacı geliştirmeye dönüktür.

Kaynakça

BERTLEK, S. (2011). “Eğitim Amaçlı Derneklerin İşlevselliği (Kırıkkale Ve Çorum İl Örnekleri)”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

DOĞAN, İ. (2002). Özgürlükçü ve Totaliter Düşünce Geleneğinde Sivil Toplum, İstanbul: Alfa yayınları, s. 86.

DOĞAN, İ. (2008). Sosyoloji Kavramlar Ve Sorunlar, Ankara: Pegem Akademi yayınları, s. 397.

ERASLAN, L. (2011). Sivil Toplum Ve Eğitim (ESTK), Ankara: Maya Akademi yayınları, s. 214

ERASLAN, L. ve Seydi Battal Bertlek (2011). “Türkiye’de Eğitim Derneklerinin Sorun Alanlarının Değerlendirilmesi” University of Gaziantep Journal of Social Sciences . 3(10).

GUTMANN, A. (1998). Freedom of Association, An Introductory Essey in: Freedom of Association, Princeton: Princeton University Press, p. 3.

LIVELY, J. (1965). The Social and Political Thought of Alexis de Tocqueville, Oxford, Clarendon Press.

TOCQUEVILLE DE, A. (1962). Amerika’da Demokrasi (Democracy in America),(Çev.: Taner Timur),İstanbul: Yenilik Basımevi

İnternet Kaynakları

www.acd.org, 2016

www.asa.org, 2016

www.adr.org, 2016

www.nea.org, 2016

www.pta.org, 2016

www.okea.org, 2016

www.educationminnesota.org, 2016

<http://www.freiebildungsstiftung.de>, 2016

www.bildungstiftung.org, 2016

<http://www.swm.de/de/unternehmen/swm>, 2016).

www.bildungstiftung.de, 2016

www.era.org, 2016

www.early-education.org.uk, 2016

<http://www.wea.org.uk/about/whatwedo>

<http://www.atl.org.uk/about/who-we-are.asp>)

<http://www.ase.org.uk/home>

<http://www.afpe.org.uk/about-afpe>

www.french-property.com, 2016

www.almondseed.com/vfry, 2016

www.enen-assoc.org, 2016